

Bibliometric Review of Graduate Thesis Published in Turkey about Sustainable Tourism*

Aydın ÜNAL¹ & Sinan Baran BAYAR²

Keywords

Sustainable
Tourism, Graduate
Thesis, Bibliometry
Analysis, YÖKTEZ.

Abstract

The concept of sustainability has become a philosophy adopted in the tourism sector and destinations as in many areas of daily life. This concept and philosophy are also frequently discussed in scientific research and academic studies. This study aims to examine the development process of the academic work done on the topic of sustainable tourism in Turkey and to do the bibliometric analysis of the graduate theses published in the topic of sustainable tourism in order to contribute to the literature. In this context, the graduate theses (310 numbers) published in the topic of "sustainable tourism" in the Council of Higher Education National Thesis Center Database (YÖKTEZ) between 1994 and 15 May 2020 were analyzed bibliometrically. The bibliometric analysis of academic studies is based on the numerical analysis of the publications produced by individuals or institutions in a certain area or subject in a certain period and in a specific region and of the relations between these publications. As a result of the analysis; it has been determined that the graduate theses on the topic of "sustainable tourism" in YÖKTEZ were mostly published in 2019 (19%), at the graduate level (74%) and in the field of tourism (72%). These theses were mostly written under the guidance of professors (45%), at Dokuz Eylül (8%) and Gazi (7%) universities, at the social sciences institutes (73%) and at the departments of tourism management (45%). They were mostly written in Turkish (92%) and the majority of them (61%) were in the range of 101-200 pages. 37% of them were prepared by using quantitative methods and 35% of them were prepared by using traditional survey technique. The 39 theses destinations in Turkey and 84 theses have been prepared in ecotourism and sustainable tourism policies and plans topics. 44% of these theses were applied to a sample volume of 0-50 and 26% of them were written by reading the sources in the range of 51-100 numbers.

Article History

Received
18 May, 2020
Accepted
10 Jun, 2020

* Bu çalışma 5-7 Haziran 2020 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Göbeklitepe Sosyal ve Beşerî Bilimler Kongresi'nde sözlü sunumu yapılacak "Türkiye'de Sürdürülebilir Turizm Konusunda Yayınlanmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma" başlıklı çalışmanın araştırma parametrelerinin çeşitlendirilmesiyle oluşturulmuştur.

¹ Corresponding Author. ORCID: 0000-0002-6377-8587. Dr. Öğretim Üyesi, Kırklareli Üniversitesi, Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, aydin.unal@klu.edu.tr

² ORCID: 0000-0002-3039-3162. Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ABD, sinanbbayar@gmail.com

Türkiye’de Sürdürülebilir Turizm Konusunda Yayınlanmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelemesi*

Anahtar Kelimeler

Sürdürülebilir Turizm, Lisansüstü Tezler, Bibliyometrik Analiz, YÖKTEZ.

Özet

Sürdürülebilirlik kavramı günlük yaşamın birçok alanında olduğu gibi turizm sektörü ve destinasyonları içinde benimsenen bir felsefe haline gelmiştir. Bu kavram ve felsefe aynı zamanda bilimsel araştırmalara ve akademik çalışmalara da sıklıkla konu edilmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de sürdürülebilir turizm konu başlığında yapılmış akademik çalışmaların süreç içerisindeki gelişmelerinin incelenmesi ve alan yazına katkı sunmak amacıyla ilgili konu başlığında yayınlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizlerinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı’nda (YÖKTEZ) 1994-15 Mayıs 2020 tarihleri arasında “sürdürülebilir turizm” konu başlığında yayınlanmış lisansüstü tezler (310 adet) bibliyometrik olarak analiz edilmiştir. Akademik çalışmalarda bibliyometrik analiz; belirli bir alanda veya konuda belirli bir dönemde ve belirli bir bölgede kişiler ya da kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak incelenmesine dayanmaktadır. Yapılan analizler neticesinde; YÖKTEZ’de yer alan “sürdürülebilir turizm” konulu lisansüstü tezlerin en çok 2019 yılında (%19), yüksek lisans düzeyinde (%74), turizm konu başlığında (%72), profesör unvanı taşıyan danışmanlar eşliğinde (%45), Dokuz Eylül (%8) ve Gazi (%7) üniversitelerinde, sosyal bilimler enstitülerinde (%73), turizm işletmeciliği anabilim dalında (%45), Türkçe dilinde (%92), 101-200 sayfa aralığında (%61), nicel yöntemlerle (%37), geleneksel anket tekniği kullanılarak (%35), Türkiye destinasyonunda (39 tez), sürdürülebilir turizm politikaları ve planları ve ekoturizm konu başlıklarında (84 tez), 0-50 örneklem hacmine uygulanarak (%44) ve 51-100 kaynakla (%26) hazırlandıkları tespit edilmiştir.

Makale Geçmişi

Alınan Tarih
18 Mayıs 2020
Kabul Tarihi
10 Haziran 2020

1. Giriş

Turizm, küresel anlamda en hızlı büyüyen endüstrilerden biridir ve bu endüstri içerisinde doğa temelli turizm faaliyetleri önemli bir yere sahiptir. Ekonomik açıdan bakıldığında turizmin yerel topluluklara ve ülkelere önemli düzeyde gelir sağladığı ancak bazı durumlarda doğa ve ekoloji açısından bir tehdit oluşturduğu araştırmacılar tarafından değerlendirilmektedir (Williams ve Fennell, 2002). Doğal çevrenin turistik büyümeyi ve gelişmeyi kaldıramadığı durumlarda turizmin doğal ve toplumsal bir tahribat yaratabileceği bilinci uygulayıcıları ve araştırmacıları sürdürülebilirliğe yöneltmiştir (Meadows ve diğerleri, 1972). Sürdürülebilir kalkınma kavramı ilk olarak 1972’de Stockholm’de düzenlenen Birleşmiş Milletler İnsan ve Çevre Konferansı’nda tanıtılmıştır. Sürdürülebilir turizm ise 1987’de yayınlanan Bruntland Raporu’nda “sürdürülebilir kalkınma” konsepti oluşturularak yaygınlaştırılan ve turizm araştırmalarına konu olan bir kavram olarak ortaya çıkmıştır (Bramwell ve Lane, 2011; Ruhanen ve diğerleri, 2015). Sürdürülebilir turizm genel anlamda çevre ile ilgili çelişen değerleri ve uygulamaları uzlaştırma çabası olarak görülmektedir (Hall, 1998). Saarinen’e (2001) göre ise sürdürülebilir turizm, kesin bir tanımdan ziyade bir bakış açısını ve felsefeyi ifade etmektedir ve destinasyonların çevresel kalitesini, turistlerin deneyimlerinin kalitesini, yerel halkın sosyal ve kültürel değerlerinin kalitesini korumaya yönelik bir yaklaşım olarak tanımlamaktadır. Sürdürülebilir turizmde, tüm paydaşların sosyo-ekonomik faydaları en yüksek olacak şekilde

destinasyondaki turistlerin memnuniyetlerinin sağlanması temel amaçtır. Böylece ilgili destinasyonda istikrarlı istihdam ve gelir elde etme fırsatları, ev sahibi topluluklara sosyal hizmetler ve aynı zamanda turistlerin sürdürülebilirlik konuları hakkında farkındalıklarının artırılması ve taraflar arasında iş birliği sağlanmış olacaktır. Bu nedenle bir destinasyonda sürdürülebilir turizmin gelişimi ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel anlamda o destinasyona önemli katkılar sunmaktadır. Sürdürülebilirliğin tüm bu olumlu katkıları ve turistlerin memnuniyetleri üzerinde sağladığı kayda değer artış akademik anlamda sürdürülebilirlik kavramının ve uygulamalarının araştırılmasını önemli hale getirmektedir (Budeanu ve diğerleri, 2016). Sürdürülebilir turizmin gelişimi akademik olarak 1990'lı yıllarla birlikte kapsamlı şekilde ele alınmaya ve araştırılmaya başlanmıştır (Sharpley, 2009). Konu kapsamında her yıl küresel ve yerel ölçekte çeşitli konferanslar (Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı, vb.), eylem planları (Gündem 21, vb.) araştırma raporları ve tezler gibi çok çeşitli araştırmalar ve yayınlar hazırlanmaktadır ve bazen bu yayınlar G7, G20, Davos, vb. zirvelerde gündem edilmektedirler. Bu çalışmalardan özellikle lisansüstü tezler sürdürülebilirlik kapsamında yürütülen çalışmaların başarısının ölçülmesinde ve zaman içerisindeki eğilimlerin belirlenmesinde yol gösterici olmaktadır. Sürecin bu kısmında da devreye üniversiteler ve lisansüstü eğitim programları girmektedir (Alkan, 2014; Beşel, 2017). Yüksek lisans ve doktora programları düzeyinde verilen lisansüstü eğitimde uzman ve akademisyen yetiştirmenin yanı sıra öğrencilere bilimsel bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama becerisi kazandırma esastır (Nergiz Güçlü, 2014; İnce ve diğerleri, 2017). Lisansüstü eğitim süreci öğrencilerin hazırladıkları yüksek lisans ve doktora düzeyinde tezlerin sunumu ile tamamlanmaktadır. Lisansüstü tezler öğrencilerin mezuniyet şartı olmalarının yanı sıra bir kavramın veya disiplinin gösterdiği tarihsel gelişimi ve eğilimleri incelemek açısından önemli kaynaklardır.

Lisansüstü tezlerin incelenmesinde ise bibliyometrik analiz en çok kullanılan yöntemlerdendir. Bibliyometrik analiz; bir alanın bilimsel gelişim sürecini matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle analiz eden, bilimsel bilginin ve bir ürünün özelliklerini kimin tarafından, nerede, nasıl ve hangi açıdan ortaya konulduğunu belirlemeye imkân veren bir araştırma yöntemidir (Sanchez ve diğerleri, 2017). Bibliyometrik analiz ile ayrıca bir kavram ve disiplin hakkındaki çalışmaların nicel hale getirilmesi, çalışmaların tarihsel gelişiminin ve seyrinin ortaya konması da mümkün hale gelmektedir (Arıca, 2014). Bu çalışmada da Türkiye'de sürdürülebilir turizm konu başlığında yayınlanmış lisansüstü tez çalışmalarının süreç içerisindeki gelişimlerinin incelenmesi ve ilgili tezlerin değişik parametreler çerçevesinde bibliyometrik olarak analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

2. İlgili Araştırmalar

1933 yılında Reşit Saffet ATABİNEN tarafından Türkiye Turling ve Otomobil Kulübü Neşriyatı'nda yayınlanan 12-18 Adalet Han, Galata/İstanbul adlı eser Türkiye'de turizm araştırmalarını inceleyen ilk çalışma olarak kabul edilmektedir (Şardağ, 2016). Geçen süre içerisinde konuları ve kapsamı oldukça zenginleşen turizmi farklı yönleriyle ele alan ve inceleyen çeşitli araştırmalar özellikle 1990'lı yıllarla birlikte yoğun biçimde yayınlanmaya başlamıştır. Örneğin; turizm konu başlığında, Nergiz Güçlü (2014) 1990-2013 yılları arasında Türkiye'de yayınlanmış 2348

lisansüstü tezi; yiyecek-içecek ve gastronomi konu başlığında; Sünnetçioğlu ve diğerleri (2017) Türkiye’de yayınlanmış 33 lisansüstü tezi; Arıca (2014) 1988-2013 yılları arasında Türkiye’de yayınlanmış 220 seyahat ve turizm konulu lisansüstü tezi; Şahin ve Acun (2015) 1989-2015 yılları arasında Türkiye’de yayınlanmış 38 rehberlik ve turizm konulu lisansüstü tezi farklı parametreler çerçevesinde bibliyometrik olarak analiz etmişlerdir.

Turizm ve sürdürülebilirlik konu başlığında ise Demirbulat GÜDÜ ve Dinç Tetik (2017) 1987-2015 yılları arasında Türkiye’de yayınlanmış 62 sürdürülebilir turizm konulu lisansüstü tezi; Akmeşe ve diğerleri (2018) 2002-2017 yılları arasında Türkiye’de yayınlanmış 75 sürdürülebilir turizm konulu lisansüstü tezi bibliyometrik olarak inceledikleri çalışmalarına ulaşılmıştır. Çalışmalarda ilgili tezler; yıl, tür, enstitü, anabilim dalı, üniversite, konu, yöntem, örnekleme hacmi, sayfa sayısı ve danışman unvanı göre dağılımları açısından kategorize edilmişlerdir.

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Amacı

Çalışmada Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında (YÖKTEZ) 1994-15 Mayıs 2020 tarihleri arasında “sürdürülebilir turizm” konu başlığında yayınlanmış lisansüstü tezlerin (310 adet) bibliyometrik olarak incelenmesi ve belirli başlıklar altında (tezlerin; yıllara göre dağılımı, türü, konusu, danışman unvanları, üniversitesi, enstitüsü, ana bilim dalı, dili, sayfa sayısı, yöntemi, veri toplama yöntemi, uygulama alanı, konu başlığı, örnekleme ve kullanılan kaynak sayısı) kategorize edilmesi amaçlanmaktadır.

3.2. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma amacı doğrultusunda ilgili literatür incelenmiştir (Demirbulat GÜDÜ ve Dinç Tetik, 2017; Akmeşe ve diğerleri, 2018). İlgili çalışmaların sürdürülebilir turizm konusundaki lisansüstü tezleri belli bir yıl aralığında ya da sınırlı başlıklar altında değerlendirdikleri belirlenmiştir. Bu araştırma ise sürdürülebilir turizm konu başlığındaki tüm lisansüstü tezler çeşitli başlıklar altında oldukça kapsamlı olarak incelemektedirler.

3.3. Araştırmada Veri Toplama Yöntemi ve Verilerin Analizi

Bu çalışmada YÖKTEZ veri tabanında 1994-15 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla “sürdürülebilir turizm” konu başlığında tespit edilmiş olan toplam 310 adet lisansüstü tez çalışması (YÖKTEZ, 2020) bibliyometrik olarak analiz edilmiştir. Akademik çalışmalarda *bibliyometrik analiz*; belirli bir alanda, belirli bir dönemde belirli bir bölgede kişiler ya da kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak incelenmesine dayanmaktadır (Cahit Arf Bilgi Merkezi, 2019).

3.4. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Bu çalışmada ana kütleyi Türkiye’de yayınlanmış sürdürülebilir turizm alanındaki tüm lisansüstü tezler; araştırma örneklemini ise yine “sürdürülebilir turizm” konu başlığında 1994-15 Mayıs 2020 tarihleri arasında yayınlanmış ve ulaşılabilen lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Bu çalışmada örnekleme oluşturan 310

lisansüstü tezin tümü 1 Nisan-15 Mayıs 2020 döneminde “tez.yok.gov.tr” web sitesinde (YÖKTEZ, 2020) erişilebilen içerikleri açısından değerlendirilmiştir.

4. Bulgular

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 1); lisansüstü tezlerin çoğunluğunun 2019 (%18,7), 2018 (%10,3), 2017 (%10,0), 2016 (%9,7) ve 2015 (%7,1) yıllarında (toplam %55,8) tamamlandığı belirlenmiştir. Geriye kalan tezlerin %44,2’sinin ise 1994-2014 yılları arasında tamamlandıkları tespit edilmiştir.

Tablo 1. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımları

Yıllar	Sayı (n)	Yüzde (%)	Yıllar	Sayı (n)	Yüzde (%)
1994	2	,6	2008	4	1,3
1995	3	1,0	2009	11	3,5
1996	5	1,6	2010	15	4,8
1997	3	1,0	2011	11	3,5
1998	2	,6	2012	10	3,2
1999	3	1,0	2013	12	3,9
2000	2	,6	2014	18	5,8
2001	4	1,3	2015	22	7,1
2002	5	1,6	2016	30	9,7
2003	9	2,9	2017	31	10,0
2004	5	1,6	2018	32	10,3
2005	1	,3	2019	58	18,7
2006	5	1,6	2020	1	,3
2007	6	1,9	Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 2); lisansüstü tezlerin %74,2’sinin yüksek lisans ve %25,8’inin doktora düzeyinde hazırlandığı belirlenmiştir.

Tablo 2. Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımları

Türü	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	230	74,2
Doktora	80	25,8
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 3); lisansüstü tezlerin %72,3’ünün turizm, %12,9’unun mimarlık, %4,8’inin şehir ve bölge planlama ve %3,5’inin coğrafya konu başlığında (toplam %93,5) hazırlandıkları tespit edilmiştir. Geriye kalan tezlerin %6,5’inin ise iktisadi ve idari bilimler, kamu yönetimi, ekonomi, mühendislik, sanat tarihi, ulaşım, siyasal bilimler ve halkla ilişkiler konu başlıklarında hazırlandıkları belirlenmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü Tezlerin Konularına Göre Dağılımları

Konu	Sayı (n)	Yüzde (%)	Konu	Sayı (n)	Yüzde (%)
Turizm	224	72,3	Mühendislik	2	,6
Mimarlık	40	12,9	Sanat Tarihi	1	,3
Şehir ve Bölge Planlama	15	4,8	Ulaşım	1	,3
Coğrafya	11	3,5	Siyasal Bilimler	1	,3
İ.İ.B.F.	7	2,3	Halkla İlişkiler	1	,3
Kamu Yönetimi	4	1,3	Toplam	310	100
Ekonomi	3	1,0			

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 4); lisansüstü tezlerin %44,6'sının profesör, %28,7'sinin doçent ve %26,7'sinin doktor öğretim üyesi unvanı taşıyan öğretim üyeleri tarafından yürütüldüğü belirlenmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımları

Danışman Unvanı	Sayı (n)	Yüzde (%)
Prof. Dr.	138	44,6
Doç. Dr.	89	28,7
Dr. Öğretim Üyesi	83	26,7
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 5); lisansüstü tezlerin %8,4'ünün Dokuz Eylül, %6,8'inin Gazi, %6,1'inin Ankara, %5,2'sinin İstanbul, %4,8'inin Akdeniz, %3,6'sının Balıkesir, %3,6'sının Muğla Sıtkı Koçman ve %3,2'sinin Ortadoğu Teknik üniversitelerinde hazırlandığı (toplam %41,7) ve geriye kalan lisansüstü tezlerin %58,3'ünün ise 65 farklı devlet, vakıf ve özel üniversitelerinde hazırlandıkları belirlenmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımları

Üniversitesi	Sayı (n)	Yüzde (%)	Üniversitesi	Sayı (n)	Yüzde (%)
Dokuz Eylül Ü.	26	8,4	Uşak Ü.	2	,6
Gazi Ü.	21	6,8	Yaşar Ü.	2	,6
Ankara Ü.	19	6,1	Dicle Ü.	2	,6
İstanbul Ü.	16	5,2	İstanbul Ticaret Ü.	2	,6
Akdeniz Ü.	15	4,8	Zonguldak Karaelmas Ü.	1	,3
Balıkesir Ü.	11	3,6	İzmir Yüksek Tekn. Ü.	1	,3
Muğla Sıtkı Koçman Ü.	11	3,6	Çukurova Ü.	1	,3
Orta Doğu Teknik Ü.	10	3,2	Kafkas Ü.	1	,3
Çanakkale 18 Mart Ü.	9	2,9	Kadir Has Ü.	1	,3
Boğaziçi Ü.	8	2,6	Namık Kemal Ü.	1	,3
Süleyman Demirel Ü.	8	2,6	Koç Ü.	1	,3
Yıldız Teknik Ü.	8	2,6	Yeditepe Ü.	1	,3
İstanbul Teknik Ü.	8	2,6	İst. Sabahattin Zaim Ü.	1	,3
Mersin Ü.	8	2,6	Nev. Hacı Bektaş Veli Ü.	1	,3
Atılım Ü.	8	2,6	Bahçeşehir Ü.	1	,3
Afyon Kocatepe Ü.	7	2,3	Galatasaray Ü.	1	,3
Samsun 19 Mayıs Ü.	6	1,9	Hasan Kalyoncu Ü.	1	,3
İzmir Kâtip Çelebi Ü.	6	1,9	Osmaniye Korkut Ata Ü.	1	,3

Üniversitesi	Sayı (n)	Yüzde (%)	Üniversitesi	Sayı (n)	Yüzde (%)
Selçuk Ü.	6	1,9	Beykent Ü.	1	,3
Sakarya Ü.	5	1,6	Batman Ü.	1	,3
Atatürk Ü.	5	1,6	Gümüşhane Ü.	1	,3
Anadolu Ü.	5	1,6	Malatya İnönü Ü.	1	,3
Ege Ü.	4	1,3	K. Maraş Sütçü İmam Ü.	1	,3
Necmettin Erbakan Ü.	4	1,3	N. Ömer Halisdemir Ü.	1	,3
Kastamonu Ü.	4	1,3	Haliç Ü.	1	,3
Düzce Ü.	4	1,3	Giresun Ü.	1	,3
Hacettepe Ü.	3	1,0	Bursa Uludağ Ü.	1	,3
Eskişehir Osmangazi Ü.	3	1,0	Sakarya Uyg. Bilimler Ü.	1	,3
Karabük Ü.	3	1,0	Burdur Mehmet Akif Ü.	1	,3
Karadeniz Teknik Ü.	3	1,0	Harran Ü.	1	,3
Bartın Ü.	3	1,0	Abant İzzet Baysal Ü.	1	,3
Adnan Menderes Ü.	3	1,0	İstanbul Okan Ü.	1	,3
Kütahya Dumlupınar Ü.	2	,6	Alaaddin Keykubat Ü.	1	,3
Mustafa Kemal Ü.	2	,6	Trakya Ü.	1	,3
Gaziantep Ü.	2	,6	Kırklareli Ü.	1	,3
Marmara Ü.	2	,6	Van Yüzüncü Yıl Ü.	1	,3
Mimar Sinan G. S. Ü.	2	,6	Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 6); lisansüstü tezlerin %73,3'ünün sosyal, %23,9'unun fen, %1,6'sının eğitim bilimleri, %0,6'sının lisansüstü eğitim, %0,3'ünün sağlık ve %0,3'ünün çevre bilimleri enstitülerinde tamamlandığı belirlenmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımları

Enstitüsü	Sayı (n)	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	227	73,3
Fen Bilimleri Enstitüsü	74	23,9
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	5	1,6
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	2	,6
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	,3
Çevre Bilimleri Enstitüsü	1	,3
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 7); lisansüstü tezlerin %44,5'inin turizm işletmeciliği, %14,2'sinin mimarlık, %11'inin iktisadi ve idari bilimler, %8,1'inin coğrafya, %3,5'inin şehir ve bölge planlama, %2,6'sının kamu yönetimi, %1,3'ünün sosyal çevre, %1'inin ekoturizm ve %1'inin gastronomi ve mutfak sanatları anabilim dallarında (toplam %87,2) hazırlandıkları belirlenmiştir. Lisansüstü tezlerin %12,8'inin ise turizm işletmeciliği eğitimi, beden eğitimi ve spor, seyahat işletmeciliği, pazarlama, antropoloji, mühendislik, ortaöğretim sosyal alanlar eğitimi, çevre bilimleri, ekonomi, ulaşım, sürdürülebilir tarım, arkeoloji, siyaset bilimleri, kentsel tasarım, Avrupa Birliği, zootekni, halkla ilişkiler, Anadolu medeniyetleri ve kültürel miras yönetimi ve uluslararası ilişkiler anabilim dallarında hazırlandıkları tespit edilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımları

Anabilim Dalı	Sayı (n)	Yüzde (%)	Anabilim Dalı	Sayı (n)	Yüzde (%)
Turizm İşletmeciliği	138	44,5	Antropoloji	1	,3
Mimarlık	44	14,2	Arkeoloji	1	,3
İ.İ.B.F.	34	11,0	O. Sosyal Alanlar E.	1	,3
Coğrafya	25	8,1	Ekonomi	1	,3
Şehir ve Bölge Planlama	11	3,5	Ulaşım	1	,3
Kamu Yönetimi	8	2,6	Sürdürülebilir Tarım	1	,3
Sosyal Çevre	4	1,3	Siyasal Bilimler	1	,3
Gastronomi ve M. S.	3	1,0	Avrupa Birliği	1	,3
Ekoturizm	3	1,0	Kentsel Tasarım	1	,3
Turizm İşl. Eğitimi	2	,6	Zootekni	1	,3
Çevre Bilimleri	2	,6	Halkla İlişkiler	1	,3
Mühendislik	2	,6	Ana. M. ve K. M. Y.	1	,3
Beden Eğitimi ve Spor	1	,3	Uluslararası İlişkiler	1	,3
Seyahat İşletmeciliği	1	,3	Tez Erişim İzni Yok	18	5,8
Pazarlama	1	,3	Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin dillerine göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 8); lisansüstü tezlerin %91,6'sının Türkçe ve %8,4'ünün İngilizce dillerinde hazırlandıkları belirlenmiştir.

Tablo 8. Lisansüstü Tezlerin Dillerine Göre Dağılımları

Dili	Sayı (n)	Yüzde (%)
Türkçe	284	91,6
İngilizce	26	8,4
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin sayfa sayısı aralıklarına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 9); lisansüstü tezlerin %61,3'ünün 101-200, %22,5'inin 201-300, %8,4'ünün 301 ve daha çok sayfadan ve %7,8'inin 0-100 sayfadan oluştuğu belirlenmiştir.

Tablo 9. Lisansüstü Tezlerin Sayfa Sayısı Aralıklarına Göre Dağılımları

Sayfa Sayısı	Sayı (n)	Yüzde (%)
0-100 Sayfa Arası	24	7,8
101-200 Sayfa Arası	190	61,3
201-300 Sayfa Arası	70	22,5
301 ve Üzeri Sayfa Arası	26	8,4
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin yöntemlerine göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 10); lisansüstü tezlerin %36,7'sinde nicel, %32'sinde nitel, %17,1'inde karma ve %4,5'inde literatür taraması yöntemlerinin tercih edildiği belirlenmiştir.

Tablo 10. Lisansüstü Tezlerin Yöntemlerine Göre Dağılımları

Yöntemi	Sayı (n)	Yüzde (%)
Nitel	114	36,7
Nitel	99	32,0
Karma	53	17,1
Literatür Taraması	14	4,5
Tez Erişim İzni Yok	30	9,7
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin veri toplama yöntemlerine göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 11); lisansüstü tezlerin %34,8'sinde geleneksel anket, %16,4'ünde görüşme, %12,6'sında doküman incelemesi, %8,7'sinde anket ve görüşme ve %8,4'ünde gözlem ve görüşme tekniğinden (toplam %80,9) yararlanıldığı tespit edilmiştir. Lisansüstü tezlerin %19,1'inde ise karma anket, anket-doküman incelemesi, odak grup görüşmesi, göstergebilim, örnek olay, online anket tekniğinden yararlanılmıştır.

Tablo 11. Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımları

Veri Toplama Yöntemi	Sayı (n)	Yüzde (%)
Geleneksel Anket	108	34,8
Görüşme	51	16,4
Doküman İncelemesi	39	12,6
Anket+Görüşme	27	8,7
Gözlem+Görüşme	26	8,4
Karma Anket	10	3,2
Anket+Doküman İncelemesi	7	2,3
Odak Grup Görüşmesi	3	1,0
Göstergebilim	3	1,0
Örnek Olay	3	1,0
Online Anket	1	,3
Tez Erişim İzni Yok	32	10,3
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin veri toplama destinasyonlarına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 12); 310 tezin tümünde 179 farklı destinasyonun 533 kez araştırma alanı olarak tercih edildiği belirlenmiştir. İlgili destinasyonlar içerisinde Türkiye 39 kez, İstanbul 23 kez, Antalya 18 kez, Muğla 15 kez, Seferihisar on kez, Afyon ve İzmir dokuzar kez araştırma alanı olarak tercih edilmişlerdir.

Tablo 12. Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Destinasyonlarına Göre Dağılımları

Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı
Türkiye	39	Adana	2	Maden Deresi	1	Çiçekli Köy	1
İstanbul	23	Bodrum	2	Köyceğiz	1	İzmir Kuş C.	1
Antalya	18	Sakarya	2	Sarayköy	1	Dörtdivan	1
Muğla	15	Mersin	2	Buldan	1	Kıbrısık	1
Seferihisar	10	Azerbaycan	2	Akköy	1	Seben	1
Afyon	9	Burhaniye	2	Buharkent	1	Kozyaka Köyü	1
İzmir	9	Datça	2	Germencik	1	Şile	1
Trabzon	8	Foça	2	Balçova	1	Manavgat	1
Alanya	8	Malatya	2	Çeşme	1	Amasra	1
Konya	7	Gönen	2	Turgutlu	1	Cunda	1
Giresun	6	Ayder	2	Salihli	1	Fener-Balat	1
Belek	6	Halfeti	2	Kula	1	Aksu	1
Fethiye	6	Göynük	2	Demirci	1	Döşemealtı	1
Gaziantep	6	Eğirdir	2	Simav	1	Kepez	1
Kapadokya	5	Akdağ T. Par.	2	Gediz	1	Konyaaltı	1
Gökçeada	5	İtalya	2	Emet	1	Muratpaşa	1
Kastamonu	5	Tekelioğlu K.	2	Tavşanlı	1	Efes	1
Çanakkale	5	Uzundere	2	Ilıca	1	Batman	1
Eskişehir	5	Ağrı	2	Çekirge	1	Güzelyurt	1
Ordu	4	Erzincan	2	Gemlik	1	Tebriz	1
Rize	4	Çorum	2	Termal	1	Kaleiçi	1
Erzurum	4	Dikili	2	Balya	1	Türkmen Köyü	1
Aydın	4	Samsun	2	Bigadiç	1	Bozburun	1
Safranbolu	4	Ezine	2	Sındırgı	1	Gölcük Tab. P.	1
Ankara	4	Manisa	2	Ayvacak	1	Prag	1
Kuşadası	4	Bolu	2	Bayramiç	1	Beyşehir	1
Amasya	4	Sivas	2	Kirazlı Köyü	1	Elazığ	1
Kars	4	California	1	Topallı	1	Bingöl	1
Edremit	4	Vize	1	Gaziler	1	Tunceli	1
Isparta	4	Las Vegas	1	Yeşilkaraman	1	Sille	1
Beypazarı	4	Veziroğlu	1	Kirişçiler	1	Gölyazı	1
Marmaris	4	Salda Gölü	1	Kuzey Saroz	1	Ayvalık	1
Mardin	4	Belçika	1	Yahyalı	1	Kilis	1
Edirne	3	Yunanistan	1	Adatepe	1	Şirnak	1
Gümüşhane	3	Nevşehir	1	Mehmetalan	1	Göreme	1
Diyarbakır	3	Acarlar Lon.	1	Vaals	1	Kemer	1
Karaburun	3	Zamanti Çayı	1	Vizela	1	Dalaman	1
Alaçatı	3	Şerife B. T.P.	1	Warmia Mazury	1	Osmaniye	1
Uzungöl	3	Pazaryeri	1	Polonezköy	1	Finike	1
Şanlıurfa	3	Çankırı	1	Sultanahmet	1	K.K.T.C.	1
Siirt	3	Çamlıca	1	Ayazın	1	Aydıncık	1

Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı	Destinasyon	Sayı
Bozcaada	3	Kızıllı	1	Alaçam Dağları	1	Büyükada	1
Kazdağı	3	Aşağıoba	1	Köprülü Kan.	1	Tirebolu	1
Yenipazar	3	Dereli	1	Kürtün	1	Germiyan	1
Burdur	3	Kevşirler	1	Karaca Mağ.	1	Bartın	1
Uşak	3	Odabaşı	1	Sur İçi	1	Kızılkum	1
Taraklı	3	Kızılırmak Kuş C.	1	Tarsus	1	Karadağ	1
Van	3	Kızılcahamam	1	Yeşilköy	1	Altınoluk	1
Kütahya	3	Tekkeköy	1	Hatay	1	Hierapolis	1
Düzce	3	Ladik	1	Kahramanmaraş	1	Murat Dağı	1
Artvin	3	Derbent Baraj G.	1	Onikişubat	1	Kafkasör Orm.	1
Akyaka	3	Dalyan	1	Eminönü	1	Köyceğiz	1
Adıyaman	2	Gerze	1	Tokat	1	Ukrayna	1
Bergama	2	Canada	1	Yozgat	1	Avusturya	1
Fransa	2	Yeşilada	1	İspanya	1	İsviçre	1
İhlara Vadisi	2	Ardahan	1	Bursa	1	Kanada	1
Pamukkale	2	Denizli	1	Tirilye (Bursa)	1	Çin	1
Sinop	2	Shahat	1	Zonguldak	1	Portekiz	1
Perşembe	2	Kaçkar Dağı	1	Karabük	1		
Yalova	2	Osmaneli	1	Yalvaç	1		
Kocaeli	2	Şavşat	1	Uluabat Gölü	1		
Toplam Tez	310	Kaç Farklı Destinasyon	179			Destinasyon Konu Edilirlilik	533

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin konu başlıklarına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 13); 310 tezin tümünde 40 farklı konu başlığının 313 kez konu edildiği tespit edilmiştir. Sürdürülebilir turizm politikaları ve planlamaları 34 kez, ekoturizm 34 kez, sürdürülebilir kalkınma ve gelişme 28 kez, çevre sorunları, çevre duyarlılığı ve çevre bilinci 26 kez, sürdürülebilir destinasyon 19 kez, sürdürülebilir kültür turizmi ve yerel halk 17 kez ve sürdürülebilir mimarlık ve mimari 15 kez tezlere konu edilmiştir.

Tablo 13. Lisansüstü Tezlerin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları

Konu Başlığı	Sayı	Konu Başlığı	Sayı
Sürdürülebilir Turizm Politikaları ve Planlamaları	34	Memnuniyet	4
Ekoturizm	34	Ekonomi	4
Sürdürülebilir Kalkınma ve Gelişme	28	Sorumlu Turizm	3
Çevre Sorunları, Çevre Duyarlılığı ve Çevre Bilinci	26	Agro-Turizm	3
Sürdürülebilir Destinasyon	19	Satın Alma Davranışı	3
Sürdürülebilir Kültür Turizmi ve Yerel Halk	17	Tekrar Ziyaret Etme Niyeti	3
Sürdürülebilir Mimarlık/Mimari	15	Coğrafi Bilgi Sistemi	3
Sürdürülebilir Gastronomi ve Organik Gıdalar	14	Müzecilik	2
Turizm Potansiyeli	13	Yaşam Kalitesi	2
Alternatif Turizm Çeşitleri	12	Mavi Bayrak	1
Cittaslow	10	Neo-Kolonyalizm	1
Sürdürülebilir Peyzaj Potansiyeli ve Planlama	9	Su Kullanımı	1
Sürdürülebilir Uygulamalar	8	Tedarik Zinciri Yöntemi	1
Kırsal Turizm ve Ekoköyler	6	Ağ Yönetişim Modeli	1
Turizm Coğrafyası	6	Ziyaretçi Yönetimi	1
Yeşil Yıldız	6	Slow Food	1
İnovasyon	5	Edebiyat Turizmi	1
Yeşil Pazarlama	5	Jeoturizm	1
Sürdürülebilir Restoran	4	Engelsiz Turizm	1
Sürdürülebilir Rekabet	4	Sağlık Turizmi	1
Toplam Farklı Konu	40	Teze Konu Edilirlik	313

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin örneklem hacimlerine göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 14); %44,2'sinde 0-50, %23,9'unda 301 ve üzeri, %6,1'inde 101-150, %4,5'inde 51-100, %3,9'unda 201-250, %3,2'sinde 151-200 ve %1,6'sında 251-300 örneklem hacmine ulaşıldığı belirlenmiştir.

Tablo 14. Lisansüstü Tezlerin Örneklem Hacimlerine Göre Dağılımları

Örneklem Hacmi	Sayı (n)	Yüzde (%)
0-50 Örneklem	137	44,2
51-100 Örneklem	14	4,5
101-150 Örneklem	19	6,1
151-200 Örneklem	10	3,2
201-250 Örneklem	12	3,9
251-300 Örneklem	5	1,6
301 ve Üzeri Örneklem	74	23,9
Tez Erişim İzni Yok	39	12,6
Toplam	310	100

Araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerin kullanılan kaynak sayısına göre dağılımlarına bakıldığında (Tablo 15); lisansüstü tezlerin %25,8'inde 51-100, %21,6'sında 101-150, %18,1'inde 151-200, %7,1'inde 201-250, %5,1'inde 0-50, %4,2'sinde 251-300 ve %4,2'sinde 301 ve üzeri kaynak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 15. Lisansüstü Tezlerin Kullanılan Kaynak Sayılarına Göre Dağılımları

Kaynak Sayısı	Sayı (n)	Yüzde (%)
0-50 Kaynak	16	5,1
51-100 Kaynak	80	25,8
101-150 Kaynak	67	21,6
151-200 Kaynak	56	18,1
201-250 Kaynak	22	7,1
251-300 Kaynak	13	4,2
301 ve Üzeri Kaynak	13	4,2
Tez Erişim İzni Yok	43	13,9
Toplam	310	100

5. Sonuç ve Öneriler

Çalışmada Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında (YÖKTEZ) 1994-15 Mayıs 2020 yılları arasında “sürdürülebilir turizm” konu başlığında yayınlanmış lisansüstü tezlerin (310 adet) bibliyometrik olarak incelenmesi ve belirli başlıklar altında (tezlerin; yıllara göre dağılımı, türü, konusu, danışman unvanları, üniversitesi, enstitüsü, ana bilim dalı, dili, sayfa sayısı, yöntemi, veri toplama yöntemi, araştırma alanı, konu başlığı, örnekleme ve kullanılan kaynak sayısı) kategorize edilmesi amaçlanmaktadır. Ancak ilgili tezlerin bazılarında erişim izni olmadığından dolayı belli başlıklarda ilgili bilgilere ulaşılamamıştır. Bu kapsamda yapılan analizler neticesinde; araştırmaya dâhil edilen “sürdürülebilir turizm” konu başlığında lisansüstü tezlerin çoğunluğunun 2015-2019 yılları arasında yayımlandığı (%56) ve 1994-2014 yılları arasında daha az sayıda lisansüstü tez yayımlandığı (%44) tespit edilmiştir. İlgili konu başlığında yayınlanan lisansüstü tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde (%74); turizm konu başlığında (%72), profesör unvanlı öğretim üyelerinin danışmanlığında (%45); Dokuz Eylül (%8), Gazi (%7), Ankara (%6), İstanbul (%5) ve Akdeniz (%5) üniversitelerinde; sosyal bilimler enstitülerinde (%73); turizm işletmeciliği anabilim dalında (%45); Türkçe dilinde (%92); 101-200 sayfa aralığında (%61); nicel yöntemlerle (%37); geleneksel anket tekniğinden yararlanarak (%35); Türkiye, İstanbul Antalya, Muğla ve Seferihisar destinasyonlarında (114 tez); sürdürülebilir turizm politikaları ve planlamaları, ekoturizm, sürdürülebilir kalkınma ve gelişme, çevre sorunları, çevre duyarlılığı ve çevre bilinci, sürdürülebilir destinasyon, sürdürülebilir kültür turizmi ve yerel halk ve sürdürülebilir mimarlık ve mimari konu başlıklarında (173 tezde); 0-50 örneklem hacmine ulaşılarak (%44) ve 51-100 kaynak kullanılarak (%26) hazırlandıkları belirlenmiştir. Ayrıca ilgili konu başlığındaki lisansüstü tezlerin kısmen de olsa doktora düzeyinde (%26); mimarlık konu başlığında (%13); doçent (%29) ve doktor öğretim üyesi (%27) unvanı taşıyan öğretim üyelerinin danışmanlığında; Balıkesir, Muğla Sıtkı Koçman, Orta Doğu Teknik, Çanakkale 18 Mart, Boğaziçi ve Süleyman Demirel üniversiteleri başta olmak üzere toplamda 65 farklı devlet, özel ve vakıf üniversitesinde; fen bilimleri (%24), eğitim bilimleri, lisansüstü eğitim, sağlık bilimleri ve çevre bilimleri enstitülerinde (%3); iktisadi ve idari bilimler (%11) başta olmak üzere 25 farklı anabilim dalında; İngilizce dilinde (%8); 201-300 sayfa aralığında (%23); nitel (%32) ve karma yöntemlerle (%17); görüşme (%16) başta olmak üzere dokuz farklı araştırma tekniği kullanılarak; Afyon, İzmir ve Trabzon başta olmak üzere 171 farklı destinasyonda;

sürdürülebilir gastronomi ve organik ürünler başta olmak üzere 32 farklı konu başlığında, 301 ve üzeri örneklem hacmine (%24) ulaşarak; 101-150 (%22) ve 151-200 (%18) arası kaynak kullanılarak hazırlandıkları belirlenmiştir.

Bu çalışmanın ilgili alanyazına, sürdürülebilir turizm konu başlığında çalışmalar yapan araştırmacılara ve sonraki çalışmalara katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Ancak zaman sınırlığı ve bazı lisansüstü tezlerde erişim izninin olmamasından dolayı bu çalışma YÖKTEZ veri tabanında ulaşılabilen çalışmalarla sınırlı kalmıştır. Daha sonraki çalışmalarda turizmin farklı konu başlıklarında yayınlanmış lisansüstü çalışmaların bibliyometrik analizlerinin farklı başlıklar altında incelenmesi turizm alanyazının süreçsel ve eğilimsel gelişimine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akmeşe, H., Aras, S. ve Bektaş, F. (2018). Sürdürülebilir Turizm Konusunda Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. 3. *Uluslararası Mesleki ve Teknik Bilimler Kongresi*, 21-22 Haziran, Gaziantep, 807-818.
- Alkan, G. (2014). Türkiye’de Muhasebe Alanında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 41-52.
- Arıca, R. (2014). Seyahat İşletmeciliği Literatürünün Gelişim Süreci: Türkiye’de Hazırlanan Lisansüstü Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Olarak İncelenmesi. VII. *Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*, 4-5 Nisan, Kuşadası, Aydın, 446-462.
- Beşel, F. (2017). Türkiye’de Maliye Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2003-2017). *International Journal of Public Finance*, 2 (1), 27-62.
- Bramwell, B. ve Lane, B. (2011). Critical Research On The Governance of Tourism and Sustainability. *Journal of Sustainable Tourism*, 19 (4-5), 411-421.
- Budeanu, A., Miller, G., Moscardo, G., Ooi, C.S. (2016). Sustainable Tourism, Progress, Challenges and Opportunities: An Introduction. *Journal Of Cleaner Production*, (111), 285-294.
- Cahit Arf Bilgi Merkezi. (2019). Bibliyometrik Çalışma. <https://cabim.ulakbim.gov.tr/bibliyometrik-analiz/bibliyometrik-analiz-sikca-sorulan-sorular/> (15.12.2019).
- Demirbulat GÜDÜ, Ö. ve Dinç Tetik, N. (2017). Sürdürülebilir Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14 (2), 20-30.
- Hall, C.M. (1998). Historical Antecedents of Sustainable Development and Ecotourism: New Labels on Old Bottles. Hall, C.M. ve Lew, A.A. (edt.). *Sustainable Tourism: A Geographical Perspective*. Longman, New York. 13-24.

- İnce, M., Gül, H. ve Bozyiğit, S. (2017). Türkiye’de Turizm Pazarlaması Konusunda Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi Yöntemiyle İncelenmesi: 1990-2016. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (5), 113-130.
- Meadows, D.H., Meadows, D.L., Randers, J. ve Behrens, W.W.III. (1972). *The Limits to Growth*. Potomac Associates-Universe Books, London.
- Nergiz Güçlü, H. (2014). Türkiye’de Lisansüstü Turizm Tezlerinin Bibliyometrik Profili (1990-2013). *VII. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*, 4-5 Nisan, Kuşadası, Aydın, 212-221.
- Ruhanen, L., Weiler, B., Moyle, B.D., ve McLennan, J.C.L. (2015). Trends and Patterns in Sustainable Tourism Research: A 25-Year Bibliometric Analysis. *Journal of Sustainable Tourism*, 23 (4), 517-535.
- Saarinen, J. (2001). The Transformation of A Tourist Destination-Theory and Case Studies on the Production of Local Geographies in Tourism in Finnish Lapland. *Nordia Geographical Publications*, 30 (1), 105.
- Sanchez, A. D., Del Rio, M. D. ve Garcia, A. J. (2017). Bibliometric Analysis of Publications on Wine Tourism in The Databases Scopus and Wos. *European Research on Managment and Business Economics*, 23 (1), 8-15.
- Sharpley, R. (2009). *Tourism Development and the Environment: Beyond Sustainability*. Earthscan: London.
- Sünnetçioğlu, A., Yalçınkaya, P., Olcay, M. ve Okan, Ş. (2017). Turizm Alanında Yazılmış Olan Gastronomiye İlişkin Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5 (2), 345-354.
- Şahin, E. & Acun, A. (2015). Turist Rehberliği Alanınının Bibliyometrik Profili (Makaleler ve Lisansüstü Tezler). *16. Ulusal turizm Kongresi*, 12-15 Kasım, Çanakkale, 1456-1475.
- Şardağ, A. (2016). *Türkiye’de Coğrafya Alanında Turizm ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İçerik Analizi*. Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ). (2020). Sürdürülebilir Turizm Tezleri. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> (15.05.2020)
- Williams, P.W. ve Fennell, D.A. (2002). Creating a Sustainable Equilibrium Between Mountain Communities and Tourism Development. *Tourism Recreation Research*, 27 (3), 5-8.

© Copyright of Journal of Current Researches on Social Science is the property of Strategic Research Academy and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.